

Tarzíciusz írása

„Miért rejtet el arcodat?”

(Jób, 13,24.)

Jóbot félelem fogta el, amikor látta, hogy Isten elrejtette az arcát, de amikor mi látjuk, hogy Jézus Krisztus elrejtí föntségét az Oltári szentségben, nekünk nem félnünk kell, hanem még nagyobb bizalomra és szerelemre kell gyulladnunk. Ő ugyanis azért rejtőzik a kenyér színe alatt oltárainkon, hogy növelje bizalmunkat és még inkább megmutassa szeretetét. „Miközben Isten ebben a Szentségben elrejtí arcát, föltárja a szerelmét.” (L. Szent Alfonz)

Az ikonon egyedül Krisztus alakja látszik teljes egészében, még a lába is látható. Az ikonfestő klasszikus módon ábrázolta. A Titkos Vacsorán jelen lévő személyek közül egyedül neki van dicsfény a feje körül. Dicsfényben látható a kereszt, s benne a szokásos betűk: „ho ón”, a létező. Az a szent név ez, amit Mózesnek nyilatkoztatott ki az Úr, s amit Jézus most, éppen a búcsúvacsoráján különösképpen is magára alkalmaz. Ezt mondta ugyanis: „Tudom, kiket választottam ki. De be kell teljesednie az Írásnak: „aki kenyereket eszi, sarkát emelte ellenem. (Zsolt 41, 10) Előre megmondom, mielőtt megtörténnék, hogy amikor majd bekövetkezik, higgyétek, hogy én vagyok.”(Jn 13, 18-19)

A bizánci teológusok a 14. századtól kezdődően állítják, hogy a megtestesült Isten Igéje és az ő Testének és Vérének lakomája az a cél, amely felé az Isten által teremtett világ kezdettől fogva halad. Így foglalja el az eukharisztikus lakoma asztala az ikon jelentős részét, s így áll Krisztus az ikon központjában, bár nem középre festette az ikonfestő. Krisztus – a szokás módon – két ruhát visel. Az alsó bíbor színű, s a mellén arany sáv húzódik végig. Ugyanolyan tehát, amint a jelenések könyvében János apostol leírja: Láttam az Emberfiához hasonlót. Bokáig érő ruhát viselt az aranyöv övezte mellét.” (Jel 1, 12-13). Az aranyöv a királyi uralkodás jele. Jézus Krisztus királysága azonban merőben más, mint a földi királyságok. Ő maga mondta Pilátus előtt: „Az én országom nem ebből a világból való. Ha ebből a világból volna országom, harcra kelnék szolgálaim, hogy ne kerüljek a zsidók kezére. De az én országom nem innen való.” (Jn 18, 36)

A bíbor színű ruha Jézus Krisztus emberségét jelképezi: testét és véré, melyet megtestesülésében magára vett emberségünkből. Felső pedig kék, mely örök istenségét jelöli. Felemelt kezével Jézus azt jelzi - s mennyire másjelentése van keze gesztusának, mint az áruló Júdásnak vagy akár Jánosnak! -, hogy Péterrel áll párbeszédben, aki Jánost kérte, hogy kérdezze meg ki az áruló. Amint több ikonon, úgy a Titkos Vacsorán is, ujjainak tartása kettős misztériumot fejez ki. Három kinyújtott ujj, a hüvelyk-, a mutató- és a kisujj a Szentháromságot jelképezi. Két behajlított ujj, a középső és a gyűrűs ujj pedig az ő kettős, isteni és emberi természetét szimbolizálja. Jézus Krisztus szent embersége itt különleges jelentőséget kap. Hiszen ez az egyedüli mód, hogy megközelítsük a megközelíthetetlen Istent. Az Úr maga mondta, hogy nincs más utunk az Atyához, csak őáltala. Valóban ő - és az ő szent embersége - az út, amely révén Istenhez juthatunk. Ezért figyelemre méltó az is, hogy a keresztények

tanítását és Jézus Krisztusba vetett hitét az ősegyházban „útnak” nevezték.

Ez a tanítás nem csak Krisztus kettős természetére vonatkozik, hanem arra is, hogy ő saját természetében részesít minket a szentáldozásban. Itt Krisztus táplálja az őt körülvevő kórust, s szentségek közül ennek révén válunk testté az ő testéből és csonttá az ő csontjából. A szentségekbe való bevezetés, amit Krisztus vitt végbe ebben a történelmi pillanatban, az apostolok tanításuk révén eljutott hozzánk is, sőt a föld végső határáig. Azt pedig mondanom se kell, hogy Krisztus nyilvánvalóvá tette: ő mindig meg akarja adni nekünk ezt a kegyelmet. Hiszen ezért jött el a földre, ezért áldozta föl magát és halt meg. Ezért vannak az oltárok és a papok, minden megtisztulás és minden parancs, a tanítások és buzdítások: hogy ezt az asztalt készítse el nekünk!

„Ki mindnyájunk Ura és alkotó Istene vagy, teremtményedet a szenvedélyektől megszabadítva magaddal egyesítetted és magad lettél a Pászká-bárány, ki meghaltál érte, kiáltván: Egyétek az én testemet, és a hit által megerősödtök! (Nagycsütörtöki kathizmálion)

Íme, jóságos édes Jézusom, térdre borulok szent színed előtt, és lelkem egész buzgóságával kérlek és könyörgök hozzád, kegyeskedjél az én szívembe önteni a hit, remény, szeretet eleven érzelmeit, bűneim fölötti igazi bánatot, és azok jóvátételére elszánt, erős akaratot.

Megilletődéssel és szívbeli fájdalommal szemlélem őt szent sebedet, és elmélkedem fölöttük, megfontolván, amit már Szent Dávid próféta mondott rólad, ó jóságos Jézus: „Átlyuggatták kezemet és lábamat, és megszámlálták minden csontomat.” (Zsolt 21,18)